

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо дерегулювання зовнішньоекономічної діяльності”

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Відповідно до положень Угоди про Асоціацію з ЄС¹, Україна взяла на себе зобов'язання здійснити комплекс заходів щодо сприяння торгівлі, зокрема, в частині удосконалення торговельного законодавства, забезпечення узгодженості торговельної політики та здійснення заходів для сприяння і заохочення торгівлі з метою сталого розвитку (*стаття 76 «Законодавство та процедури» Глави 5 «Митні питання та сприяння торгівлі»*), *стаття 293 «Торгівля на користь сталого розвитку» Глави 13 «Торгівля та сталий розвиток»*).

У сфері зовнішньоекономічної діяльності накопилися невинуватені і застарілі регуляторні бар'єри і бюрократичні перешкоди, що ускладнюють зовнішню торгівлю, призводять до зайвих витрат суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, такі як:

- наявність суперечностей між правовим визначенням суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та суб'єктів господарювання, яке закріплено в Господарському кодексі України, та не віднесення до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності структурних одиниць іноземних суб'єктів господарської діяльності, які не є юридичними особами, а також представництв таких суб'єктів;
- неефективність і недоцільність діючої на рівні господарського законодавства процедури державної реєстрації зовнішньоекономічних договорів (контрактів), як застарілої форми контролю;
- нечітке визначення на рівні господарського законодавства спрощеного способу укладення господарських договорів;
- надмірно забюрократизований і тривалий порядок реєстрації представництв іноземних суб'єктів господарювання, в т. ч. відсутність механізму оскарження рішень про відмову в проведенні такої реєстрації;
- недостатньо чітке і повне визначення у Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» терміну «товар», зокрема, невизначеність в якості товару майнових прав та непередбаченість того, що до прав інтелектуальної власності відносяться і майнові права;
- ускладненість процедур обліку зовнішньоекономічних операцій та звітності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;
- застарілий і невинуватений механізм застосування дозволу на імпорт та здійснення заходів нагляду або регіонального нагляду.

Необхідність скасування дозволу на імпорт і вилучення цього дозвільного документа з Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності пов'язана також із тим, що проектом Закону України «Про захисні заходи» № 4134 від 21.09.2020 передбачено визнати таким, що втратив чинність,

---

¹ Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну», яким встановлена необхідність одержання цього дозволу.

2. Мета і завдання прийняття законопроекту

Метою законопроекту є дерегулювання зовнішньоекономічної діяльності та усунення зайвих бар'єрів для розвитку зовнішньої торгівлі.

Завдання законопроекту:

1) ліквідація окремих правових і бюрократичних бар'єрів у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності та здійснення зовнішньої торгівлі;

2) забезпечення виконання положень Угоди про Асоціацію з ЄС в частині сприяння розвитку торгівлі та удосконалення торговельного законодавства.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Законопроектом пропонується внести зміни і доповнення до таких законодавчих актів:

1) Господарського кодексу України:

- віднести до суб'єктів господарювання та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності, які не є юридичними особами згідно із законами України (філії, відділення, представництва тощо), але мають постійне місцезнаходження на території України (*ст. 55 та ст. 378*);

- уточнити спрощений спосіб укладення господарських договорів (*ст. 181*);

- скасувати необґрунтовану та застарілу процедуру державної реєстрації зовнішньоекономічних договорів (контрактів) (*ст. 383*).

2) Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»:

- уточнити зміст терміну «товар», включити до нього майнові права та передбачити, що інтелектуальна власність включає також і майнові права (*ст. 1*);

- усунути суперечності між правовим визначенням суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та суб'єктів господарювання, яке закріплено в Господарському кодексі України, включити до складу суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності, які не є юридичними особами, а також представництва таких суб'єктів (*ст. 3*);

- скасувати вимоги щодо ведення окремого обліку і звітності при здійсненні зовнішньоекономічних операцій; передбачити, що суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності ведуть податковий облік і звітність у порядку, встановленому чинним законодавством України (*ст. 22*);

- узгодити з положеннями Податкового кодексу України порядок проведення податкових перевірок суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (*ст. 22*).

3) Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»:

- скасувати дозвіл на імпорт в Україну товарів, щодо яких застосовуються заходи нагляду або регіонального нагляду (*пункт 42 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності*).

4. Стан нормативно-правової бази

Дана сфера відносин регулюється Господарським кодексом України та законами України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Реалізація законопроекту не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Завдяки прийняттю і реалізації норм законопроекту буде досягнуто таких позитивних наслідків і результатів:

- усунуто застарілі та економічно недоцільні адміністративні бар'єри у сфері зовнішньоекономічної діяльності та, як наслідок, знижено адміністративні витрати суб'єктів господарювання на здійснення операцій експорту (імпорту);
- покращено умови для активізації експортоорієнтованої діяльності українських суб'єктів господарювання (особливо у секторі МСП) та виходу продукції вітчизняних товаровиробників на зовнішні ринки;
- забезпечено реалізацію положень Угоди про Асоціацію з ЄС в частині сприяння торгівлі та удосконалення торговельного законодавства;
- створено більш сприятливі умови для розвитку зовнішньої торгівлі та збільшення експорту українських підприємств;
- покращено умови для активізації експортоорієнтованої діяльності українських суб'єктів господарювання (особливо у секторі МСП) та виходу продукції вітчизняних товаровиробників на зовнішні ринки.

Народні депутати України

**М.С. Мезенцева
Я.І. Руцишин
Д.А. Наталуха
В.С. Галайчук та ін.**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: МЕЗЕНЦЕВА МАРІЯ СЕРГІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000DBEA160004C37301
Дійсний до: 30.03.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 369д9/1-2021/64555 від 25.02.2021

398688